ЗМІСТ

Німецькі диверсанти. Спецоперації на Східному фронті. 1941-1942 рр

Подивитись анотацію та купити на **jurkniga.ua**

Анотація

У своїй книзі Георг фон Конрат згадує про те, як йому довелося брати участь у відповідальних операціях у Прибалтиці та Одесі, успіх яких зумовив перебіг воєнних дій у 1941 році. Автор був покликаний до виконання обов'язку перед Третім рейхом у п'ятнадцятирічному віці, він розповідає про важкі випробування, які йому довелося пережити в розвідшколі під час спеціальної підготовки.

ГЕОРГ ФОН КОНРАТ

НІМЕЦЬКІ ДИВЕРСАНТИ

СПЕЦОПЕРАЦІЇ НА СХІДНОМУ ФРОНТІ

1941-1942 рр.

Видавництво
«К Н Т»
Київ — 2024

УДК 93/99(100-87)
К 64

Переклад українською — *Мирослава Рушаєва*

Георг фон Конрат
К 64 Німецькі диверсанти. Спецоперації на Східному фронті. 1941 — 1942 рр. / Георг фон Конрат. — Київ: Видавництво «КНТ», 2024. — 408 с.

ISBN 978-611-01-3414-9

У своїй книзі Георг фон Конрат згадує про те, як йому довелося брати участь у відповідальних операціях у Прибалтиці та Одесі, успіх яких зумовив перебіг воєнних дій у 1941 році. Автор був покликаний до виконання обов'язку перед Третім рейхом у п'ятнадцятирічному віці, він розповідає про важкі випробування, які йому довелося пережити в розвідшколі під час спеціальної підготовки.

ISBN 978-611-01-3414-9
© Видавництво «КНТ», 2024.

РОЗДІЛ 1

Це сталося у Східній Пруссії ранньою весною 1938 року. На березах уже набрякли бруньки, земля потихеньку відтавала, і лише подекуди, немов білі латки на величезному чорному полотні, залишилися лежати маленькі острівці снігу. Навіть будинки здавалися ошатнішими; у них готувалися відсвяткувати закінчення довгої виснажливої зими. Майже на кожному ґанку стояли щойно наламані березові гілки, готові ось-ось розпуститися, немов говорили про те, що наближається нова пора року. Для всіх весна була часом надій, змін, коли міста відчиняють навстіж свої вікна і люди починають прокидатися від зимової сплячки.

Легко й безтурботно я крокував дорогою, якою завжди ходив зі школи додому. Мені було п'ятнадцять, і весна для мене означала те, що зовсім скоро я зможу знову вирушити в плавання під своїм вітрилом. Я вже скучив за свіжим вітром, що дме в обличчя, і всі мої думки були тільки про одне: як цієї неділі я зможу вийти на регату. Усе було тихо і спокійно того мирного дня, але цього не можна було сказати про ситуацію в Німеччині. Хіба міг хто-небудь тоді повірити, що що-небудь жахливе чекає на весь світ, і як я сам міг повірити, що моє життя зміниться відразу? Але тоді я був занадто молодий, щоб зрозуміти все це.

А по всій Німеччині лунав гуркіт військових машин. Неофіційна мобілізація вже почалася, і солдати цілими гру-

пами перетинали країну туди й назад. Оборонні сили щільно стояли на балтійському кордоні, засекреченість того, що відбувалося на російському боці, була настільки велика, що німці не могли уявити, що там відбувається. У Німеччині ж було встановлено важку артилерію, а в повітрі з ревом носилося безліч літаків: проходили військові навчання. Чемберлен вів переговори з Гітлером щодо мирного врегулювання питання, що стосується повернення територій, відвойованих у Німеччини після Першої світової війни. Після тієї зустрічі в Мюнхені Чемберлен разом із Гітлером вийшли до народу зі словами: «Ми не хочемо війни».

Гітлер, підтримуваний Геббельсом, у своїх промовах пояснював німецькому народові: «Ми не можемо стояти й дивитися, як наші земляки, наші брати й сестри підкоряються загарбникам, ідучи на поводу їхньої агентурної розвідки». Свою промову він закінчив такими словами: «Ми повинні повернути назад нашу землю і звільнити наш народ від рабства, миром чи війною».

Я розумів, що Пруссія була розколота навпіл коридором, але все це здавалося далеким і нереальним. Як же я був не правий тоді. Усе це стосувалося мене, та ще й як.

Не поспішаючи, лінивою ходою я йшов дорогою, повз будинок бургомістра, прямуючи до будинку Гута Біркенфельда, свого дому, туди, де жили всі мої предки, сім'я фон Конрата зі Східної Пруссії. Залишалося пройти ще милю, і я продовжував мріяти про регату. Нарешті з'явилася стежка, що веде прямо до нашого будинку.

Проходячи двором, я не помітив нічого такого, що б могло відрізнити сьогоднішній день від інших. Конюхи, як завжди, чистили і запрягали коней, а на фермі, що розташовувалася неподалік, молочники, як завжди вечорами, готувалися розвозити молоко.

Усе навколо було рідним, і знайомі вітали мене посмішками. Обійшовши будинок, я побачив мого брата Франца, який стояв біля білої колони на верхній сходинці ґанку. Він помахав мені телеграмою, яка була в нього в руці:

– Гей, хлопче! Як тобі вдалося це?! Тобі повістка прямо з Рейхсканцелярії!

У відповідь я знизав плечима. Хіба це означало що-небудь порівняно з плаванням під вітрилом наступного тижня? Але Франц не вгамовувався:

– Я не зміг дочекатися тебе, тому відкрив конверт і показав телеграму дідові й бабусі. Я не зрозумів, задоволений дід чи ні. – Прочитавши лист, він прямісінько попрямував до бару, щоб випити.

Я взяв телеграму у Франца.

«Від імені фюрера і за згодою ваших родичів вас зараховано до Академії психології в Зонтхофені, Баварія! Доповісти протягом сорока восьми годин. *Рейхсканцелярія».*

Я втупився на папір і ще раз перечитав послання. Усього кілька слів і крапка. Франц пританцьовував навколо мене і кричав:

«Що ти думаєш про це, а, хлопче?! Що скажеш, а!» Але в мене не було слів. Я не міг зрозуміти, чому вони обрали

мене. Це здавалося безглуздим, що якийсь тонкий аркуш паперу, який я тримав у руках, мав таку владу і міг повністю змінити моє життя. Я не протестував, і в мене не було жодних запитань. Я повинен був доповісти про своє рішення за даний мені час, або мене просто вб'ють. У гітлерівській Німеччині з тими, хто ослухався, була коротка розмова, навіть якщо це стосувалося дітей. Повернувшись, я сумно побрів до стайні, де стояв мій кінь – красивий жеребець чорного кольору, і спробував пояснити йому, як я не хочу їхати. Він так віддано глянув на мене, що я ледве зміг стриматися, щоб не розплакатися. І в цей момент до мене підійшов мій дід.

– Синку, – промовив він люблячим голосом, – я знаю, як важко залишати те, що ти любиш, але це велика честь для кожного – служити на благо батьківщини, і я пишаюся тим, що я твій дід. Ти підеш стопами свого батька, і якби зараз він був тут, то теж би пишався тобою. – Поклавши руку мені на плече, він повів мене в будинок. – У нашій сім'ї існують традиції, Георгу, і ти маєш із честю та гідністю зберегти їх.

Дід приніс із кабінету пляшку хересу і, наповнивши дві склянки, одну простягнув мені.

– За твоє майбутнє, Георгу, за тебе.

Повільно, нічого не кажучи, ми пили вино. Я хотів, щоб він сказав тільки: «Георгу, тобі нікуди не потрібно їхати. Ти можеш спуститися річкою на своєму човні в неділю, і все буде так само, як і раніше». Але він промовчав, і ми допили вино в тиші. Потім ми пішли на кухню, де бабуся і Франц уже збиралися вечеряти. З нагоди мого останнього вечора вдома бабуся приготувала смажену індичку. Мені дали обидві ніжки, але я не міг їсти, їжа застрявала в мене в горлі.

У мене залишалося так мало часу, і я сказав Францу, щоб він забрав собі човен і попросив діда подбати про коня. Я не знав, що ще зробити і сказати, не міг повірити, що це все. Франц дряпав ножем скатертину, а дідусь, опустивши очі, розглядав свої руки. Він довго сидів так, а потім перевів погляд на бабусю:

– Уперше в житті я почуваюся старим. Вона відвернулася і стала дивитися в стіну.

Допивши кави, я пішов прощатися зі своїми друзями. Мене довго не було, і, коли я повернувся, горіло тільки світло перед вхідними дверима і на кухні. Я втомився і нікого не хотів більше бачити, але тільки-но ступив за поріг, як спалахнуло світло і хлопці із загону юних моряків Німеччини, що сиділи хто де попало, заспівали: «Ніщо не може зломити моряка». Здавалося, там були всі. Вони веселилися, їли і базікали. «Ти витягнув щасливий квиток, Георгу. Хотілося б нам опинитися на твоєму місці!»

Їм було не зрозуміти моїх почуттів, але вони з таким ентузіазмом проводжали мене, що я не хотів показувати їм, як мені погано. Вечірка закінчилася далеко за північ, і, коли всі пішли, я ще довго стояв і дивився на сніг, що танув. За моєю спиною покоївки приводили до ладу приміщення, але мені здавалося, ніби все відбувається десь далеко. Я нічого не усвідомлював, поки не прийшла бабуся і не відвела мене спати. Я впав на ліжко в одязі. «Цікаво, куди я потраплю? – крутилося в мене в голові. – Найцікавіше, чому обрали саме мене? Адже я був єдиною людиною у всій Німеччині, яка не хотіла нікуди їхати».

Мабуть, я спав зовсім недовго і прокинувся з тією самою думкою, з якою заснув. Розбудила мене бабуся, яка принесла сніданок і поралася біля мене, немов квочка. На мить мені здалося, що не було ніякої телеграми, але, остаточно прокинувшись, я усвідомив, що хочу я цього чи ні, але це моя остання година в рідному домі.

Поснідавши, я одягнув на себе військову солдатську форму, спустився в сад, щоб зрізати букет жовтих троянд, які слід було віднести на могилу матері. З болем у серці я поклав їх на могилу і попрощався з покійницею.

Залишався час, щоб якраз встигнути на потяг. Просто біля сходів будинку на нас чекала найкраща наша машина, і водій, уже одягнений в уніформу, поставив мої валізи на заднє сидіння. Я заліз в автомобіль, бабуся з дідом сіли навпроти мене. Бабуся не вірила у війну і в те, що дітей забирають із дому, так вона говорила дідусеві.

– Війна – не жіноча справа, – коротко відповів він. – Георг тепер чоловік і має служити своїй вітчизні, я сподіваюся, він служитиме гідно.

Бабуся почала плакати, а я дивився на неї і думав: «Жінки слабкі, тому свої печалі вони ховають у сльозах». Зараз я знаю, що це не завжди так.

Приїхавши на станцію, ми побачили масу молодих людей. Тут було цілих два оркестри, які так голосно грали, що я ледве чув, що говорила мені бабуся. Раптом несподівано пролунав останній попереджувальний свисток. Моя бабуся, подібно до інших жінок, що стояли навколо, захвилювалася,

вона почала обіймати і цілувати мене, благаючи скоріше сідати на поїзд. Дід узяв мене за руку і сказав:

– Тепер усе залежить від тебе, Георгу. Не осором наше прізвище. Хай допоможе тобі Господь, синку.

Я сів на поїзд, який, рушивши, поступово набирав обертів, тож дідусь і бабуся зникли в натовпі.

– Нехай Господь не залишить вас теж! – кричав я, але мої слова заглушалися в гуркоті коліс поїзда. Потім і станція зникла з поля зору, і я сів на своє місце, дивлячись перед собою порожніми очима. Попереду на мене чекала невідомість, але я був молодий, і, хоча мені страшенно не хотілося залишати рідні краї, все ж я був упевнений, що зовсім скоро зможу повернутися туди.

Тоді я ще не знав, що почнеться війна і я ніколи більше не побачу свою сім'ю. Але я радий зараз, що тоді не знав цього.

Витягнувшись на своїй полиці в порожньому купе, я почав читати. Цю книгу про Наполеона Бонапарта, знаючи моє захоплення історією, дав мені з собою в дорогу дід. Читаючи, я намагався позбутися нав'язливих думок, але це було марно: вони знову і знову лізли в голову.

Поїзд прибув до Берліна опівдні наступного дня. Я сидів на порожній лавці й чекав поїзда на Мюнхен. Думаючи про те, яку відстань я пройшов, я зовсім засмутився, відчувши сильну тугу за домом. Мені ніколи раніше не доводилося виїжджати з дому довше ніж на кілька днів, і що більше я думав про це, то менше розумів, що в мені знайшли такого, чим я міг би стати в пригоді своїй країні. Ніякої війни не було.

Та й Гітлер і Чемберлен були налаштовані проти військових дій. Але чому тоді всіх молодих людей Німеччини одягли у військову форму і навчають поводитися з військовою технікою? – запитував я себе. Мені раптом стало не по собі, якась холодна хвиля охопила все тіло. Мої роздуми перервав голос, що пролунав із гучномовця, він виголосив моє прізвище:

«Георг фон Конрат, негайно доповісте про свою присутність у військкомат».

Підхопивши валізи, я бігав із платформи на платформу, поки не знайшов те, що шукав. У приміщенні було чоловік сто, приблизно мого віку, які також їхали до Зонтгофена. Після того як офіцер перевірив мої дорожні документи, він швидко представив мене іншим. Потім нам показали вагон-ресторан, де ми могли підкріпитися. Ми ще не знали, що це востаннє нам самим пропонують вибрати їжу. Я озирнувся на всі боки, роздивляючись інших, ще не усвідомлюючи, що з більшістю з цих хлопців, починаючи з сьогоднішнього дня, мені доведеться вчитися, їсти і спати під одним дахом.

Усі ми були трохи спантеличені, ніяковіли, і тому було непросто так от одразу з кимось розговоритися, але я познайомився з одним хлопчиком, теж із Пруссії, і всю решту поїздки ми трималися разом. Його звали Віллі фон Гоффен, він приїхав із Піллау[1], але, здавалося, не був налаштований на розмови, і я більше ні про що не розпитував його. Ми просто сиділи поруч, а він читав мою книгу.

Коли ми приїхали до Мюнхена, для мене це було просто чуже величезне місто. Нам не дозволили самостійно залишати станцію, а повз мчали натовпи заклопотаних своїми

турботами людей, яким не було до нас жодного діла. Лише охоронці, які супроводжували поїзд, не спускали з нас очей.

Від Мюнхена залишалося їхати тільки кілька годин, і, коли поїзд зупинився на маленькій заміській станції, нам наказали висаджуватися. Один із тих, хто супроводжував поїзд, повів нашу групу в напрямку гір, що знаходилися неподалік, біля підніжжя яких розташовувалася чотириповерхова будівля.

– Це Зонтхофен, – вимовив він. – Вам дуже пощастило. Тільки вершки німецького суспільства отримують шанс потрапити всередину Академії.

Закинувши голови, ми розглядали міцні, складені з жовтої цегли стіни. Тут панувала атмосфера секретності. Потрапивши сюди, ти вже не зможеш так просто взяти й піти. Це як потрапити до лікарні, на примусове лікування, а скоріше – до в'язниці. У радіусі кількох кілометрів не було видно інших будівель, і таке усамітнення, очевидно, мало сенс. Величні скелі, вкриті сосновим лісом, височіли над нами, заворожували і випромінювали таємничість. Цей пейзаж, на тлі якого стояла наша школа, зробив свою справу: туди не хотілося йти. Академія виглядала холодною і відразливою, можливо, навіть більше, ніж була такою насправді. Я не думаю, що, навіть перебуваючи в безпосередній близькості від цієї фортеці, хтось із нас міг припустити, що трапляється з хлопчаками, які входять у ці ворота. Хіба могли ми тоді уявити, що більшість із нас житимуть згодом у постійному страху й огиді до самих себе, намагаючись придушити всі людські почуття, діючи наче сновиди, наче люди, які перебувають у божевільному стані. Але чи можна було подумати, що, пройшовши тортури,

ти станеш одним із бійців диверсійно-десантного загону, краще відомого під назвою «П'ята колона».

Спочатку я думав, що ми єдині, хто прибув у Зонтхофен, але це виявилося не так. Коли ми стояли біля входу, до нас почали приєднуватися інші групи хлопців, і в такий спосіб нас набралося понад шістсот осіб, і всім було не більше п'ятнадцяти років. Усіх нас завантажили в автобус, і ми рушили дорогою. Це був останній етап нашої довгої подорожі, і, проїхавши через важку браму Зонтхофена, ми опинилися на сірому асфальтованому майданчику. На протилежному боці помосту кілька викладачів у формі Націонал-соціалістичної партії з суворими обличчями стояли, очікуючи повної тиші й нашої уваги. Немов овече стадо, нас висадили з автобуса і вишикували в шеренги, приготувавши вислуховувати довгі нудні промови. У мене не було сил навіть прикидатися, що я уважно слухаю, і я просто стояв, дивлячись перед собою стомленим поглядом і думаючи: «Георг, ти неодмінно знайдеш якийсь вихід». Але я знову помилявся.

Закінчилися промови, і нас строєм повели в гуртожиток – величезні казарми з жовтої цегли, розміром з баскетбольні зали, у кожній з яких стояли ліжка в три ряди. У центрі кожної кімнати стояв величезний стіл, принаймні п'ятдесяти кроків завдовжки, над яким висіло кілька електричних лампочок. Далі нас провели в їдальню, підвальне приміщення жахливих розмірів, стіни якого були оббиті листами з нержавіючої сталі. На одній стіні висів величезний портрет фюрера, оточений прапорами.

Потім ми пройшли в реєстраційну кімнату, де наші прізвища записали в журнали і видали незаповнені бланки. Тепер

залишалося пройти медичний огляд, і насамперед нас повели до психіатра, а потім – мабуть, це було не так важливо – ми повинні були показатися дантисту та іншим фахівцям, які вписували результати обстеження в порожні рядки бланків. Я постарався зосередитися перед тим, як постати перед психіатром. Сподіваючись, що цей огляд закінчиться якомога швидше, і будучи абсолютно впевненим, що він мені потрібен так само, як валянки на екваторі, я пішов за охоронцем, не ставлячи зайвих запитань. Він провів мене до просторого кабінету, де стояли тільки стіл і два стільці, на одному з яких сидів невисокий темноволосий чоловік із невиразним обличчям. Вираз очей у нього був холодний і жорсткий. Такого погляду я ніколи раніше не бачив. Я припустив, що це і є психіатр.

Не кажучи ні слова, він кивком вказав мені на вільний стілець і подивився мені в очі, так само не порушуючи тиші. Я сів. Сиділи ми так понад годину, мовчки і дивлячись один на одного. З того моменту мені залишалося тільки чекати, що ж станеться далі. А його очі все пильніше й пильніше вдивлялися в мене, і це тривало доти, доки я не відчув себе якоюсь нікчемною комахою під його спопеляючим поглядом. Я був упевнений, що, мабуть, божеволію. Ще трохи, і я вже не зміг би витримати такої напруги. Нарешті він сперся на спинку свого стільця і запитав моє ім'я. Це мене обнадіяло, і я, посміхнувшись, представився. Він кивнув і суворо подивився на мене.

– Ви знаєте, що тут не місце для жартів, – сказав він грубо. – Ваше завдання – вчитися, тренуватися, обливаючись потом, доти, доки не відчуєте себе як вичавлений лимон. І навіть тоді ви скажете собі «Вільгельм іде вперед». А зараз ви вільні.

Я вийшов із кабінету, розгублений навіть більше, ніж раніше. Але він мав рацію, і через місяці й роки мені довелося згадати його слова. Я все подолаю. Без цієї думки ніхто з нас просто не зміг би вижити. Пройшовши всіх інших лікарів, я повернувся в казарму, де мені більше нічого не залишалося, як чекати.

Починаючи з цього моменту наступні шість тижнів я нічого не робив, крім того, як відвідував психіатра, маршерував, робив щеплення, знову відвідував психіатра, грав у спортивні ігри та знову відвідував психіатра. Іноді я був змушений годинами безперервно відповідати на його нескінченні запитання, які він ставив наказовим тоном, а іноді він просто сидів і буравив мене наскрізь своїм поглядом, у цей час я просто відключався, забуваючи, де знаходжуся. Мої думки неслися додому: я думав про Франца і про свій човен.

Але з кожним днем я дедалі більше відвикав від рідного дому. Нам не дозволялося мати контакти із зовнішнім світом, що б там не відбувалося. Писати листи було заборонено, і ніякої пошти ми теж не отримували. Так ми й жили, не уявляючи, що відбувається за стінами Академії, хоча в нас майже не лишалося часу на те, щоб думати, мріяти чи цікавитися тим, що відбувається у світі. Якось раз, я ще не встиг увійти до кабінету лікаря, він просто з порога рявкнув:

– Хто рейхсканцлер Третього рейху?

Я забарився від подиву, хоча іноді він ставив несподівані запитання. Я тільки випростався і крикнув у відповідь:

– Адольф Гітлер!

– Де і коли народився фюрер? – голосно запитав він.

– 20 квітня 1898 року, – відповів я коротко.

З хвилину він мовчки роздивлявся мене, потім запитав:

– І що слідує за важливістю за Третім рейхом?

– Четвертий рейх, – відповів я, знаючи точно, що такого не існує. Але моя спроба пожартувати не залишилася без уваги. Він схопився з-за столу, стукнувши по ньому кулаком:

– Немає і ніколи не буде ніякого Четвертого рейху, ти, бовдуре. Тільки Третій рейх – на тисячу років!

– Так точно, – відповів я пригніченим голосом. Його очі засвітилися гнівом, і він пронизливо крикнув:

– Геть звідси, грішник!

На цьому мої візити до психіатра в цьому божевільні закінчилися.

Наступного дня мене розподілили в клас «С». Що означала буква «С» у назві класу, я не знав. Навчання тут було побудовано на базі університетської програми, за винятком однієї маленької деталі – на нашому курсі була вузька спеціалізація: як вести військову підривну діяльність.

День за днем ми бачили одних і тих самих лекторів в одних і тих самих класах; ми сиділи на одних і тих самих місцях, в одному і тому самому складі, усі предмети були про одне й те саме: як вести військові дії та руйнувати, потім додалися ще два предмети: англійська та російська мови. Від нас вимагали з усією серйозністю ставитися до уроків, але, попри це, я не особливо старався, все ще вважаючи, що в мо-

єму житті сталася якась безглузда помилка, налаштовуючись на те, що зовсім скоро повернуся додому.

Так минуло шість місяців. Кожен наступний день проживав немов уві сні й тягнувся одноманітно й монотонно, як попередній. З п'ятої ранку і до дев'ятої вечора – лекції, іспити, відвідування лікарів, всілякі щеплення, заняття спортом, маршерування на плацу. Нас також навчали навичок поводження зі зброєю. Уся програма була немов машина, розроблена і продумана до дрібниць, а ми були лише маленькими гвинтиками в добре змащеному механізмі. Але в нас не було вибору, не було навіть надії на порятунок, і, куди б ми не глянули, за нами мовчки стежили очі охоронців, нічого не випускаючи з уваги. На жаль, якось поступово я, як і всі інші, став дедалі більше схожим на солдата.

Нарешті, через пів року мого перебування в Академії, сталася подія, яка внесла різноманітність у наші сірі будні. Нас вишикували на стадіоні, і ми чекали оголошення результатів іспитів, як несподівано пронісся слух, що приїхав сам фюрер. Наш командир стояв перед нами, витягнувшись у струну, і вигукував накази: «Рівняйся! Струнко!» Сенс його слів полягав у тому, що все, що відбувається, нам не сниться.

Відразу три автомобілі з відкритим верхом вкотили через масивні ворота школи. У першій машині перебували особисті охоронці Адольфа Гітлера, у другій їхав сам фюрер, ну а в третій – кілька офіцерів вищого рангу, один із них, з одним із яких пізніше ми познайомилися особливо близько, був адмірал Канаріс, наш майбутній головнокомандувач.

Усі ми не зводили очей із фюрера. Майже всі ми вперше зустрілися віч-на-віч із людиною, від якої залежало

наше життя. Разом з адміралом Канарісом і начальником Академії він ішов повільним кроком, уважно вивчаючи наш стрій. Ми стояли, зі скинутими на плече рушницями, руки вже затекли, але ніхто не смів поворухнутися. Гітлер сміявся і жартував з нами, а ми готові були померти від почуття гордості, що переповнювало нас. Ми раптом відчули всю важливість того, що відбувається, і вперше за шість місяців я почав усвідомлювати, що, мабуть, існує якийсь сенс у нашому перебуванні тут. Коли Гітлер говорив, його голос звучав м'яко, а в його ставленні відчувалося щось батьківське щодо нас. Коли він наблизився до мене, я витягнувся так, що мало не завалився на спину, так мені хотілося виділитися своєю поставою. Усі інші робили те саме, і я думаю, якби комусь спало на думку штовхнути будь-кого з нас у спину, ми б так і впали плазом, навіть не зумівши витягнути перед собою руки, щоб пом'якшити падіння.

Жодних промов не прозвучало, і, коли парад закінчився, нас розпустили, давши команду «вільно», для того щоб ми прикрасили їдальню. Гітлер сяяв від задоволення, стоячи в дверному проході, і особисто тиснув руку кожному з нас, приколюючи на кітель значок, який означав, що його володар – курсант Академії. Із шестисот осіб, які вступили до школи, тепер залишалося тільки чотириста. Решту виключили з нікому з нас не відомих причин, і, хоча я із заздрістю спостерігав, як порожніли багато ліжок у моїй казармі, сьогодні я переживав зовсім інші почуття. Я познайомився із самим фюрером, і гордість переповнювала мене.

Щойно всі зібралися, один із хлопчиків виголосив вступну промову, а потім ми сіли по місцях, готові вислухати

все, що скаже фюрер. Він стояв на трибуні в протилежному кінці залу, оточений офіцерами і охоронцями, а за його спиною висів його величезний портрет. Дуже повільно він обвів очима кімнату і почав говорити:

– Вас обрали з мільйонів хлопчаків, щоб служити своїй країні саме тут, і я надзвичайно гордий і щасливий прийняти вас у члени Третього рейху.

Він зробив паузу, і здавалося, від його погляду не вислизнув жоден із нас.

– Величезна відповідальність лягає на ваші плечі, і це стосується всіх. Я вірю у вас. Доведіть, що молодість – це сила. Завтра на вас чекає нова школа, єдина у своєму роді, і не тільки в Німеччині, а й в усьому світі, і там ви працюватимете, працюватимете не шкодуючи себе. Вам буде невідома втома або біль. Ви будете тренуватися день і ніч, без вихідних, доти, доки не станете «надлюдьми», гідними охороняти свою країну, саме там, де ваша присутність знадобиться найбільше. Ви завжди будете пам'ятати, що ви німці, німецькі солдати, і служите на славу Рейху.

Він ще довго продовжував говорити, але я вже не заглиблювався в сенс його слів. Я тільки чув його голос і дивився на нього як заворожений. Насправді в його промовах не було нічого важливого, але те, як він поводився, незвично. Він повністю заволодів увагою залу, і здавалося, не було людини, яка б залишилася байдужою. Вимовляв слова він досить м'яко, але в кожній фразі відчувалося таке напруження і сила, що, коли я слухав його, всі думки про дім остаточно вивітрилися з моєї голови.

Я був готовий виконати все, що накаже фюрер, і стати таким, яким він вимагатиме. Це був найважливіший день у моєму житті.

Щойно він закінчив, адмірал Канаріс встав і звернувся до нас.

– Хлопці, – промовив він, – тепер ви дізнаєтеся, як холоднокровно боротися з ворогом, як виносити поневіряння і обмежувати себе в таких речах, про які ви раніше не могли собі уявити. Я попереджаю, ви можете зненавидіти той день, коли з'явилися на світ. Хтось із вас може зійти з розуму, але той, хто ні перед чим не зупиниться, обов'язково дійде до остаточної мети. Вам не можна буде писати листів, і, природно, не будете їх отримувати. Насправді, щойно все це торкнеться вашого життя, вас більше не хвилюватиме, що відбувається у світі. Ваше нове місце навчання тримається в цілковитій таємниці і перебуває під моїм командуванням. Вас безперестанку навчатимуть і тренуватимуть, ви перебуватимете під повним контролем цілого штату охорони, яка, зі свого боку, перебуває під особистим моїм керуванням. А тепер, від імені фюрера і всіх ваших родичів, я бажаю вам удачі. Бог знає, як вона вам знадобиться.

Зміст

Розділ 1.....3
Розділ 2.....20
Розділ 3.....39
Розділ 4.....74
Розділ 5.....105
Розділ 6.....139
Розділ 7.....172
Розділ 8.....200
Розділ 9.....236
Розділ 10.....259
Розділ 11.....294
Розділ 12.....323
Розділ 13.....347
Розділ 14.....368
Розділ 15.....390
Примітки 406

ХУДОЖНЄ ВИДАННЯ

Георг фон КОНРАТ

НІМЕЦЬКІ ДИВЕРСАНТИ

СПЕЦОПЕРАЦІЇ НА СХІДНОМУ ФРОНТІ 1941 – 1942 рр.

Переклад українською — *Мирослава Рушаєва*

Підписано до друку 22.11.2024 р. Формат 60х84 1/16.
Друк цифровий. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 25,5. Тираж 300 прим.

ТОВ «КНТ»

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції ДК № 581 від 03.08.2001 р.

ЮРКНИГА
від теорії до практики

Перейти на сайт →